

Blog 'Leven tot het laatst' met Anita Witzer - aflevering 4

Anita Witzier volgt in haar tv-programma Leven tot het Laatst een aantal mensen die ongeneeslijk ziek zijn, en hun zorgverleners. Op 22 oktober was de laatste aflevering van de vierdelige serie te zien.

In de vierde (en laatste) aflevering van de serie loopt Anita mee met twee geestelijk verzorgers van het Sarphatius in Amsterdam, Marjolein en Kim. Zij praten vaak met cliënten en hun naasten over levensvragen en zingeving. Dat doen ze ook met Rodney, die Parkinson heeft, en zijn partner Annemiek.

Marjolein: 'Rodney is een kunstenaar. Hij kan sinds een aantal jaar niet meer zelfstandig wonen. Hij vraagt zich af: 'Waarom ben ik ziek geworden? Hoe ga ik me hier thuis voelen?' Daarover praat ik met hem.'

Annemiek en Rodney

Geestelijk verzorgers praten vaak over onderwerpen die te maken hebben met zingeving. Lees meer over het [werk van geestelijk verzorgers](#), en hoe je hen om hulp kan vragen.

Drie dagen in de week

Rodneys partner Annemiek zegt dat het haar vreselijk lijkt om al meer dan zes jaar niet meer uit je stoel te kunnen komen en afhankelijk te zijn van zorg. 'Ik zou dit niet willen', zegt ze. Toch komt ze drie dagen in de week op bezoek: 'Ik voel me nog diep verbonden met hem. Soms zeggen mensen tegen me: 'Waarom kom je hier zo vaak? Je kunt toch ook één keer in de week komen?' Maar dat kan ik niet. Ik wil niet minder vaak komen.'

Annemiek: 'Ik vraag 'm wel eens: 'wat voor zin heeft het om hier nog te zitten? Je kunt niet meer tekenen of piano spelen'. Dan zegt hij dat hij leeft voor mij. Maar dat hoeft niet van mij.'

Marjolein leeft met haar mee. Ze praat met Annemiek over de dood die zeker snel voor Rodney zal komen. Hij is er bang voor, vertelt Annemiek. 'Daarom hebben we er regelmatig over gepraat. Over dat hij geen operaties meer wil en dat goede pijnbestrijding belangrijk is.'

Veel mensen zijn bang voor het sterven. Lees over hoe de [stervensfase](#) eruit kan zien.

Eindstation

In het hospice in Leeuwarden gaat het regelmatig over de dood. In deze aflevering bezoekt Anita dit hospice. Ze praat met vrijwilliger Kim, verpleegkundig coördinator Gonny en enkele bewoners.

Mevrouw Westrik is heel positief over het hospice. 'Zo'n plek als dit, daar kun je toch alleen maar van dromen?' Ze is ook enthousiast over het personeel en het uitzicht vanuit haar kamer: 'Alleen maar plussen.' Dat het ook het eindstation is, weet ze maar al te goed: 'Dat is op mijn leeftijd – ik ben in de negentig – geen verrassing.'

Ook meneer Hollema vindt het geweldig: 'De verzorging, de liefde van de mensen... Het druipt ervan af.' Het is wel jammer dat zijn vrouw nu niet meer bij hem is. Na 59 jaar samen in één huis te hebben gewoond is dat soms moeilijk. 'Maar', zegt meneer Hollema, 'zo kan ze er een beetje aan wennen, aan alleen

zijn. Omdat ik er straks niet meer ben.'

Kim, Anita en Meneer Hollema

Mensen gaan naar een hospice in de laatste weken van hun leven omdat ze - om om verschillende redenen - niet thuis of in het ziekenhuis kunnen of willen verblijven. Lees meer over [hospicezorg](https://www.hospicezorg.nl), de voor- en nadelen ervan en de kosten voor het verblijf.

Anita vraagt aan de 28-jarige Kim waarom ze al tien jaar vrijwilligerswerk bij het hospice doet, en wat haar de meeste voldoening geeft. Volgens Kim is dat de persoonlijke band die ze met de bewoners opbouwt. En dat ze het gevoel heeft dat ze de laatste levensfase voor de bewoners wat lichter kan maken. 'Al is het maar door iets kleins te doen. Een bakje ijs maken, of een t-shirt opvouwen.'

Anita en Kim

Anita vraagt aan Kim of het niet zwaar is om telkens mensen te ontmoeten waarvan ze weet dat ze binnenkort overlijden. 'Meestal niet, maar soms wel', zegt Kim. 'Soms heb je van die mensen die heel veel indruk op je maken. Dan is het extra lastig als iemand komt te overlijden. Dat moet je wel een plek geven.'

In de palliatieve zorgverlening werken veel vrijwilligers. Wil je weten hoe zij kunnen helpen, kijk dan [hier](#).

Meer informatie

- Aflevering 1 was op 1 oktober te zien. Je leest de [blog over aflevering 1 hier](#).
- Aflevering 2 was op 8 oktober te zien. Je leest de [blog over aflevering 2 hier](#).
- Aflevering 3 was op 15 oktober te zien. Je leest de [blog over aflevering 3 hier](#).
- De afleveringen zijn [hier terug te zien](#) op NPO Start.

De serie Leven tot het laatst heeft vier afleveringen. De afleveringen zijn terug te zien op [NPO Start](#).

